

Kunde lantmäteriets glansdagar komma åter?

DET SÄGS att lantmätare är det näst äldsta yrket i världen. Det kanske är sant, men det är ett faktum att lantmäteriet alltid spelat en stor roll när nationer har börjat sin utveckling mot modernare samhällen. Kanske det bästa exemplet i det nordiska sammanhanget är Gustav Vasas jordreformer och utvecklingen av jordbeskattningen under 1500-talet. Allt detta före den svenska stormaktstiden på 1600-talet.

Även idag (och kanske mer än någonsin) är tillförlitligt markägande, smidiga fastighetsöverlåtelser och jordbeskattning väsentliga för en fungerande ekonomi. Detta syns i utvecklingen av städerna, men även på landsbygden, särskilt i anknytning till jordbruket. Bristen på ett välfungerande fastighetssystem kan ses till exempel genom svårigheter inom livsmedelsproduktionen i utvecklingsländerna. Det är tydligt att det globalt sett fortfarande finns mycket kvar att göra inom utvecklingen av fastighetssystem.

Men hurdan är situationen i de nordiska länderna? Är vårt huvudsakliga arbete här redan gjort, och är det nu bara dags att göra saker mer kostnadseffektivt, främst genom tillämpning av ny teknik? Vad är egentligen vår roll i det moderna samhället? Skulle det inte räcka att vi fortsätter göra ett gott jobb med våra nuvarande uppgifter? Kanske, men det verkar som att vi har svarat på frågan redan genom att vidta ytterligare åtgärder.

Stora globala och lokala utmaningar har tilltalat vår yrkeskår och vi har redan fångat bollen. Jag menar här särskilt kampen mot klimatförändringen, där kompetensen inom vårt yrke behövs i mycket bred front. Man borde observera och kartlägga följderna av klimatförändringen samt riskerna. Samhällen borde planeras så att de är mer energieffektiva. På landsbygden kunde omarrondering ha en roll inom kampen mot klimatförändringen. Förvaltare av fastighetsbestånd lägger mer och mer uppmärksamhet på att uppnå energibesparingar och hållbarhet. Klimatförändringen är en utmaning som varken går lätt eller snabbt att vinna. Den kan pågå i hundratals år, om det inte är för evigt.

Och det finns faktiskt ganska mycket mer. Urbaniseringen pågår fortfarande i västvärlden och även i Norden. Globalt är utmaningarna – återigen – enorma, börjande från markförvaltningen i stadsområden under utveckling. Dagens slogan är "Smarta städer". Detta ramverk har varierande innehåll beroende på utvecklingsnivån. I våra länder är en av de viktigaste frågorna: hur gör man en stad mer konkurrenskraftig?

Tiden då stadsutveckling bara betydde planering, jordförvaltning och byggande är förbi. Vi måste fråga oss vilken typ av stadsstruktur är konkurrenskraftig ur en ekonomisk synvinkel, hur man skapar innovativa städer, hur trafiken kunde göras mer intelligent, vad ett smart fastighetsägande inom privata och kommunala sektorn innebär, hur synergier skapas, hur man kan höja produktiviteten hos aktörer, hur man borde använda informationsteknologi och andra verktyg för att lösa dessa problem och så vidare.

Det här är inte enkla frågor att besvara. Men lyckligtvis behöver vi inte att lösa alla dessa utmaningar på egen hand. Diversifierade professionella team och nätverk är de som förväntas hantera dessa stora ambitioner. Nya arbetssätt behövs, men samtidigt representerar de en ny utmaning. Det är inte lätt att arbeta effektivt

och innovativt i processer som överskrider organisatoriska gränser. Har vår utbildning förnyats tillräckligt för att svara på dessa krav? Har vårt utbildningssystem anammade kontinuerlig förnyelse? Åtminstone borde det ha gjort det.

I rubriken frågade jag lite provokativt om lantmäteriets glansdagar kunde komma åter. Frågan ställdes in i en retorisk bemärkelse och inte på stort allvar. Jag tror och anser att glansdagarna aldrig varit förbi. Vår professionella framtid ser mycket intressant ut, kanske ännu intressantare än vi hittills har insett – även om det ser ut som om vi redan har identifierat och tagit oss an många nya utmaningar.

Översatt från engelska av Karin Kolis.